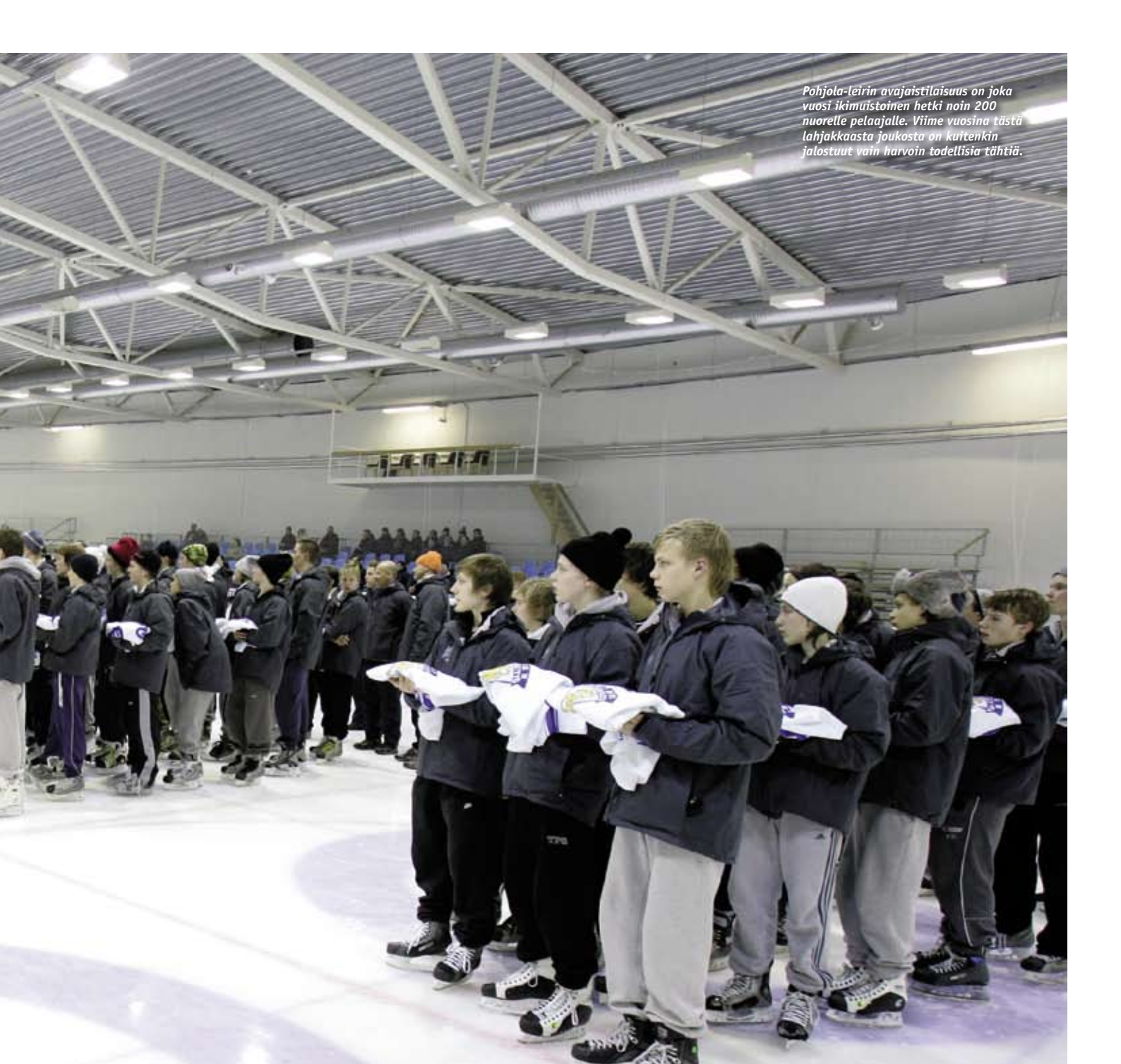

MIIKSI TÄHTIÄ EI TULE?

Suomen menestys nuorten ja poikien MM-kisoissa on romahtanut. Fiaskon syyt selviävät, kun vertaa juniorilupausten valmennusjärjestelmiä meillä ja muualla.

TEKSTIT: Juho Pekka Mikola KUVAT: Denis Heimonen ja HHOF-IIHF Images

Pohjola-leirin avajaistilaisuus on joka vuosi ikimüistoinen hetki noin 200 nuorelle pelaajalle. Viime vuosina tästä lahjakkaasta joukosta on kuitenkin jalostunut vain harvoin todellisia tähtiä.

Junttilaji lentopalloilussa vierasjoukkue voidaan toivottaa tervetulleeksi soittamalla pelaajaesittelyssä hautajaismusiikkia. Samanlaista surumarssia on ehdotettu soitettavaksi myös suomalaiselle juniorijääkiekkoilulle.

Ennen arkun hankkimista on syytä miettiä, vieläkö potilaan hyväksi olisi jotain tehtävissä. Onko sairaus parantumaton laatua? Vai löytyisikö jostain resepti, joka parantaisi taudin – ja suomalaisen valmennusjärjestelmän?

Oireet ovat tiedossa. Juniorimenestys on romahtanut, eivätkä yksilöt pärjää. Nyt tarvitaan lääkkeitä, joiden avulla sairaus nujerretaan

ja kiekkotaivaalle synnytetään uusia tähtipelaajia.

SOKEINKAAN EI VOI SELITELLÄ

Mätäpaiseita on ollut ennenkin, mutta menestys on pitänyt kritiikin aisoissa. Visva ei ole purskahtanut silmille, koska yhtä aikaa epäonnistumisten kanssa on tullut myös menestystä.

Vuodenvaihteen surkea seitsemäs sija 20-vuotiaiden MM-kisoissa tuli kuitenkin niin näkyvällä paikalla – lajin emämaassa Kanadassa – etteivät suopeimmatkaan myötätijät päässeet puhumaan ”*pienistä marginaaleista*” tai

”*tolppa sisään, tolppa ulos*” -tilanteista.

Pettymyksiä on 2000-luvulta jonossa jo niin paljon, että sokeimmatkaan eivät saata puhua sattumasta.

Juniorijoukkueet ovat kontanneet ennenkin, mutta aikuisten loistava menestys on pitänyt ongelmat piilossa. Ei enää.

Keskustelu on avattu, ja sitä on syytä jatkaa.

YKSI ”TOTUUS” VIE TURMIOON

Mustamaalaajille menestymättömyys on ollut sekä herkullista että vaikeaa aikaa. Harmi vain, että riitely on ollut hankalaa.

Kovempaa peliä. Jääkiekko on riisuttu pehmolätkäksi, jossa taklaukset, lyöntilaukaukset ja komposiittimaila ovat olleet kielletty nuorimmilta ikäluokilta. Ensi kaudella lämärit ja komposiitit sallitaan kaikissa ikäluokissa.

Yhden syllisen löytäminen on mahdotonta.

Sitäkin on yritetty, mutta tätä ei voi vyyryttää rautakansleri **Kalervo Kummolan**, kaksikymppisiä koutsanneen **Jukka Rautakorven** tai A-maajoukkuetta luotsaavan **Jukka Jalosen** syyksi. Eikä edes *Nuori Suomi* -järjestelmän, vaikka osansa on silläkin.

Syypäitä on kiekkoileva Suomi pullollaan.

Tauti ei ole niin yksinkertainen, että siihen löytyisi vain yksi syy.

MITÄ LAHJAKKUUS ON?

Suomessa puhutaan paljon lahjakkaista ikäluokista. On aina puhuttu.

TPS:n kuuskolmoset, Tapparan kuuskasit, Jokereiden 1970-syntyneet, Lukon seiskakolmoset, Suomen kasikolmoset, Ilveksen kasi-seiskat, KalPan ja Ässien kasiysit... Onpa halleilla jo puhuttu vakavaan sävyyn jopa kivikovista 2000- ja 2001-syntyneiden ikäluokista.

Huh, huh, ajatus lahjakkaasta ikäluokasta sisältää sisäankirjoitetun ja vahvasti vinksatuneen oletuksen. Ikään kuin otsonikerroksessa olisi ollut Savon kohdalla aukko, joka olisi siirtynyt Kuopiossa kesällä 1988 siitettyihin poikalapsiin jonakin ihmeellisenä kiekkoineen.

Väärin! Ja pahasti.

Eivät ikäluokat ole lahjakkaita, vaan pelaaj

at. Pelkkä lahjakkuus ei vielä riitä mihinkään, vaan tarvitaan intohimoa ja osaavaa valmennusta. Vuosikerrasta viis, jonkun pitää hioa talenteista timantteja.

Kun otetaan tarkasteluun mikä tahansa lahjakkaana pidetty ikäluokka, taustalta löytyy yhteinen nimittäjä – osaava ja innostava valmentaja.

Joku mukava ja pätevä mies, jonka valmennusta ja ihmissuhdetietoja miehiksi kasvaneet pojat ihastelevat vielä vuosien jälkeenkin.

PAPERIT EIVÄT TEE PELAAJAA

Suomen kaltaisen pienen maan ongelmana on – monissa muissakin asioissa – että yksi totuus saa julkisessa keskustelussa vallan.

Asioita tuntuu olevan pakko kärjistä, jotta saa äänensä kuuluville. Kun näin käy jääkiekkoilun kaltaisessa verraten yksinkertaisessa pelissä, ei tarvitse ihmetellä, että monimutkaiset rakenneuudistukset jämähtävät jonnekin.

– On ihan sama, millaisia papereita on pöydällä. Eivät ne vielä tee kenestäkään kiekkoilijaa, Saksassa ammatikseen valmentava **Juha Nokelainen** napauttaa.

Kiekkoväen on välttämättä kyettävä keskustelemaan sekä valmennusjärjestelmästä, vaatimustasosta, harjoitusjärjestelmästä, yksilön

kehittämisestä että pelistrategioista.

Esimerkiksi 1990-luvulla koko kiekko-Suomi vannoi kovan työnteon, jursinovilaisen kamppailupelaamisen ja haastamisen nimiin.

– Tukholman 1995 MM-kullan jälkeen **Martti Merra** kirjoitti kolumnissaan **Saku Koivu** olevan suomalaisen jääkiekkoilijan uuden prototyypin ja isojen pelaajien olevan historiaa, eräs pitkän linjan kiekkopersoona puhsee.

”KANADALAISET EIVÄT OLE ISOJA”

Mielipide oli yleinen koko kiekko-Suomessa ja johti ”alle 180-senttisten hyökkääjien” mähinnousuun. Hyvä kysymys on, milloin Leijonissa on jyrännyt isokokoinen ykkösketju – tai edes pelannut yli 190-senttinen sentteri?

Mikko Koivu (188 cm) ja saman mittainen **Olli Jokinen** ovat meikälaisellä mittapuulla jättiläisiä, mutta aikapöröä pitää kääntää **Veli-Pekka Ketolan** aikoihin ennen kuin löytyy oikeasti iso taitokiekkoilija.

No, vuosien varrelta löytyy pari poikkeusta. **Jukka Seppo** ja **Rauli Raitanen** olivat toki isoja, mutta ensin mainittu vajaakäytti lahjojaan, jälkimmäisellä oli liian kiltti luonne.

Vertailun vuoksi Kanadalla oli lyödy viime kevään kotikisojensa kapeaan kaukaloon **Dany Heatley** (191 cm), **Ryan Getzlaf** (193) ja **Rick**

SAKSA

PELIAIKAA EI JAETA TASAN

”**VAIKKA NUORI SUOMI** -ajattelussa on paljon hyviäkin puolia, Saksassa sellainen ei toimisi ikinä!

– Tasapaksu peluutus on yksi sellainen juttu, jota täällä ei kannattaisi edes ehdottaa. Saksalaiseen mentaliteettiin kuuluu hakea voittoa keinolla millä hyvänsä. Täällä arvostetaan kilpaurheilua, sanoo Düsseldorfissa valmentava **Juha Nokelainen**.

Nokelainen tietää, mistä puhuu, sillä hän on valmentanut Saksassa junioreita jo kahdeksan vuotta ja ollut yli puolet ajasta mukana myös ikäkausimaajoukkueiden toiminnassa.

Kahden Mannheimin ja viiden Landshutin vuoden jälkeen Nokelainen muutti täksi kaudeksi Düsseldorfisiin, missä hänen päätyönsä on valmentaa Schülerikäluokkaa, eli alle 15-vuotiaita.

– Pojat ovat 1994 ja -95 syntyneitä, mutta ajoittain meillä on pelannut myös 1996 syntyneitä – joskus pakosta ja välillä ihan oikeasti sen takia, että pojat ovat niin lahjakkaita, Nokelainen kertoo.

Saksalainen ominaispiirre on, että maassa ei ole ollenkaan A-nuorten sarjaa. Nuoret siirtyvät suoraan B-ikäisistä edustusjoukkueisiin – sikäli kun siirtyvät, eli jos kyvyt kantavat.

Ensi kaudeksi Saksassa on tehty linjapäätös, joka mullistaa kahden vanhimman ikäluokan sarjat (valtakunnallisen B:n ja kahteen lohkokon jaetun C:n). Ikäluokat jäädytetään.

– Meidän Schüler-liigastamme tulee alle 16-vuotiaiden liiga, ja vanhimma juniorisarjasta DNL:stä tulee alle 19-vuotiaiden liiga.

Tähän asti alle 18-vuotiaiden sarjan ongelma on ollut se, että pelaajilla on ollut vielä vuosi koulua jäljellä, kun junioriekkoilu loppuu.

Päätöksen taustalta löytyy myös se fakta, että Saksan 20-vuotiaat putosivat tammikuussa B-sarjaan. ”Tapaturmasta” huolimatta junioriekkoilu on kokenut myös nousuja.

Yksi niistä nähtiin 18-vuotiaiden MM-kisoissa Venäjällä vuosi sitten, kun Saksa ylsi viidenneksi. Sijoituspelissä kaatui – mikäpä muu kuin – Suomi.

– Se oli Saksan 18-vuotiaiden toiseksi paras sijoitus kautta aikojen, valmennustiimiin kuulunut Nokelainen myhäilee.

Nuorten liikkuminen on yleises-

”On ihan sama, millaisia papereita on pöydällä.
Eivät ne vielä tee kenestäkään kiekkoilijaa”

Saksassa kahdeksan vuotta valmentanut Juha Nokelainen

Nash (191). Kolmikko oli paitsi pelottavan kookas, myös kiusallisen taitava (ja tehokas).

Kokokysymys on vain yksi esimerkki ajattelutapojen eroista.

– Kyse on valinnoista. Eivät kanadalaiset ole kansana suomalaisia kookkaampia, täällä pelityyli, kaukalo sekä valmennus ja perinteet johtavat kookkaiden valikoitumiseen.

Totta, eivät kanadalaiset ole isoja. Mutta vaahteranlehti rinnassa pelaavat jääkiekkoilijat ovat.

NÄILLÄ MENNÄÄN – TOISTAISEKSI

Haasta, haasta! -hokeman jälkeen keksittiin uusi keino.

Seuraavaksi tulosta tuotti rautakorpelainen ”kiekko punaiselta päätyyn ja perään painimaan”-mentaliteetti. Ja koska Tapparan pelkistetty pelitapa toi tulosta liigakaukaloissa, ei ole ihme, että systeemiä alettiin apinoida junioritasolle.

Totta ihmeessä moni juniorivalmentaja alkoi uskoa, että se toisi menestystä myös ikäkausipeleissä – sillä se toi.

Kolikon kääntöpuolella oli ”pelaamisen” jääminen jalkoihin. Prässi toki tuotti liukuhihnalta äärityöteläitä kolmosketjun laitureita, mutta yksilöiden taidon kehittäminen jäi tässä jupinassa jalkoihin.

Kiekkopersoonaa ja 20-vuotiaiden 1998 vuoden kultavalmentaja **Hannu Kapanen** kirosi äskettäin 2000-luvun taiteen ränniekkojen roiskimisen – ja täysin syystä.

Kävi niin kuin lantaläjälle rattaissa. Huipputasolla ja aikuisten kiekkoilussa omaksutut asiat valuiivat alaspäin.

Moskovan 2007 MM-finaalin nähneet muistavat, että kanadalaiset pursuavat räjähtävää voimaa. **Pekka Saravo** roikkui kaksin käsin karhumaisen Nashin vyötäröllä. Pohjoisamerikkalaiset ovat myös melko ketteriä.

Ovatko pitkät suomalaiset jotenkin erityisen kankeita? Syyinä voi olla myös ohjauksen puute. Ehkä junnujoukkueen neljälle lupaavalle, mutta vähän rajoitteelliselle, 190-senttiselle pakille pitäisi antaa erityisoppia venyttelyyn, luistelemiseen ja moneen muuhunkin tekemiseen.

Kun kerran valmentaminen on nykyisin tiimi- ja pienryhmytyötä, miksi työnjakoa ei voi tehdä niin, että yksi koutsaa ketteriä ja pieniä, toinen takoo taitoa isoille pojille? Suomi ei ole

niin pieni maa, ettei täällä olisi tilaa erilaisille muuteille.

MISSÄ OVAT HERRA HARMAAHAPSET?

Kiekkoileva maailma voidaan jakaa kolmeen: jättiläisiin, normaalimaihiniin ja kääpiöihin. Kääpiöitä ovat Slovenian ja Tanskan kaltaiset kehittyvät kiekkomat, joista on tullut **Anze Kopitarin**, **Mikkel Boedkerin** tai **Jannik Hansenin** kaltaisia komeettoja.

Jättejä ovat valtavilla harrastajamäärillään jyräävät Kanada ja Venäjä. Niiden kokonaisu-menestys ei ole kiinni ikäluokasta tai parista superlahjakkuudesta. Mylly jauhaa. Jatkuvasti, väsymättä ja soraäänistä välittämättä.

– Venäjällä jääkiekkopainotteinen koulunkäynti alkaa urheilupainotteisessa koulussa samaan aikaan 7-vuotiaana kuin koulu muutenkin, Jaroslavlissa valmentajana työskentelevä **Ilari Näckel** kertoo.

Yhteen urheilulajiin keskittyvässä erikoiskoulussa lukujärjestys tehdään kiekkoilun ehdoilla.

– Joukkueet harjoittelevat tiistaista perjantaihin kaksi kertaa päivässä. Treeneihin kuuluu aina jää- ja oheisharjoitus. Koulunkäynti on

RUOTSI

YKSITUUMAISUUS. Surkea juniorimenestys 2000-luvun alussa johti sadan viisaan miehen kokoontumiseen ja vanhan mallin romuttamiseen. Kiistelty Tommy Boustedt toi konsensuksen.

TALENTEILLE HAASTEITA Lupauksia alettiin nostaa systemaattisesti ikäluokkaa tai kah-ta ylempään.

YKSI OIVALLUS oli nostaa mahdollisimman paljon nuoria lupauksia Elitsereniin.

MAALIVAHTIKOULUTUS nosti päästään vrt. suomalaisten ykkösveskarien vähenemisen.

PAAPOMISKULTTUURI kuopattiin. Jo 5-vuotiaita lahjakkuuksia alettiin erityisvalmentaa.

NUORIMMAT juniorimaajoukkueet alkoivat leireillä myös kesähelteillä.

OH! Tukholman alueella on kaksi junioriseuraa, jotka ottavat hoteisiinsa muualta pois potkittuja isokokoisia junioreita.

”Kanadalaiset osaavat ottaa taklauksia vastaan. Kapeissa kaukaloissa ei jäädä katsomaan tuomaria tai hautomaan kosta – vaan jatketaan pelaamista.”

helppo yhdistää, koska harjoitushallit ja koulut ovat vierekkäin.

Kaikki palvelee lopullista Suurta Tarkoitusta, jääkiekkoilijan uraa.

– Iltaharjoitukset ovat monipuolisia telinevoimisteluneen, venyttelyneen, taitopohjajarjoitteineen ja peleineen. Kaikki on lisäksi päätoimisten ammattivalmentajien vetämää toimintaa, Näckel innostuu.

– Yleensä valmentajat ovat vielä harmaatukkaisia herroja, joilla on pitkä kokemus alalta, eikä heillä ole tarvetta pönkittää omaa uraansa pelaajien kustannuksella.

Systeemi on rankka. Ohivirtaama on valtava, lahjakkuuksia uupuu ja nujertuu matkan varrelle, mutta massan mukana joku jaksaa huipulle asti.

Itse asiassa aika moni.

KUN KUNTO EI RIITÄ

Toisinaan on täysin yhdentekevää, millä taktiikalla valmentaja joukkojaan peluuttaa.

Silloin puhutaan materiaalierosta. Vuodenvaihteen Kanadan-turnauksessa 17-vuotiaiden maajoukkue teurastettiin niin julmasti, että

mestauksesta asianmukaisilla termeillä kirjoittaminen johtaisi käräjille.

Pahalta tuntui poistakin.

USA voitti vuonna 1992 syntyneet suomalaiset 12–1... Quebecin aluejoukkue ampui kohti Suomen maalia 60 kertaa...

Vuoden tärkeimmässä tasonmittausturnauksessa tuloksena oli lohduton 10:s sija ja kasa selityksiä, jotka ovat vielä valotaulun tylyjä lukemiakin tuskallisempia.

Jääkiekkolehden NHL-asiantuntija **Petteri Lehto** seurasi pikkuleijonien otteita paikan päällä niskakarvat pystyssä.

– Ongelmana olivat luistelu, syötöt, niiden vastaanottaminen, laukaukset ja fysiikka.

Suomalaisten maajoukkuejuniorien ongelma ei ole riittämätön harjoitusmäärä.

Lehto ja monet muut kahdella mantereella jääkiekkoilua seuraavat ovat taipuvaisia uskommaan, ettei Suomessa harjoitella oikein.

Treenitunteja on pohjalla taatusti yhtä paljon kuin ruotsalaisilla, tshekeillä ja slovekeilla – ja takuuvarmasti enemmän kuin pelaamiseen panostavilla kanadalaisilla ja amerikkalaisilla.

Kun kiekko pudotettiin jäähän, ongelmat rävähtivät kasvoille.

Nopeus ei riittänyt, taito ei riittänyt, voima ei riittänyt, koko ei riittänyt – eikä sitä myöden kovuus ja rohkeuskaan.

Voisi tietysti kysyä, missä suomalaisjuniorit eivät antaneet tasoitusta. Mikä ei ollut pielesää? No, kukaan ei syyttänyt jäätä, pukukoppeja, majoitusta, ruokaa tai varusteita.

Yhdellä sanalla: suomalaiset ovat jäljessä – yhdessä asiassa, josta jääkiekkoilussa on lopulta kysymys – pelaamisessa.

MILLAINEN JÄRJESTELMÄ?

Nyt pitää selvittää, minkälainen järjestelmä tuottaa kisareissuille turisteja, kaukaloihin jouttelukeppejä ja pojille pettymyksiä.

Maailma on toki muuttunut, eikä virtuoosia synnyttänyt 1960-luku koskaan palaa.

Voimmeko siis vain haikailla 1960-luvulla syntyneiden **Jari Kurrin**, **Raipe Helmisen**, **Esa Tikkasen** tai **Esa Keskisen** perään – ja todeta, että nykyaikana ”ei vain synny samanlaisia taitureita”?

Haikailla tietysti voimme, mutta nuoria ikäluokkia se ei auta yhtään.

Yksi asia on varma. Leijonatielle yltäneitä poikia ei voi syyttää laiskoiksi tai lahjattomiksi.

Tietokoneet ja niiden tieltä kadonneet piipapelit ovat varmasti syyllisiä, eikä aivan kaikkia ongelmia voi ulkoistaa. Mutta: Myös Kanadassa, USA:ssa, Ruotsissa on videopelejä. Niitä on jopa Venäjällä, samoin hampurilaisravintoloita, helppoa elämää ja houkutuksia.

Mutta: Nyt emme vertaa 1992-syntyneitä 1960-lukulaisiin. Nuoret suomalaiset eivät hävinneet pystyyn ”*Tikille, Raipelle tai Essille*”. He hävisivät rumin lukemin ikätovereilleen, 1992-syntyneille muun maailman lupauksille.

HALUATKO TEHDÄ KAIKKESI?

Kurrin ja Tikkasen piti lähteä Pohjois-Amerikkaan, jotta he näkivät mistä on kyse, kun kiekkoa pelataan kapeassa kaukalossa. Nykyisin sen näkee *YouTubesta*.

Karujen tulosten vyöryttäminen 1992-syntyneiden poikien niskaan olisi pahimmanluokan virhe.

Ja taas mutta: Eivät nykynuoret ole sen takia huonompia, että he lataavat hittibiisinsä netistä ja vetävät ennen peliä kohihölkää hallin ympäri nappikuulokkeet korvissa.

Maailma on toki muuttunut, ei poikien perusluonne.

Jääkiekkoilu on yhä elämää suurempi juttu niille nuorille, jotka on kelpuutettu tuhansien joukosta Pohjola-leirille ja seulottu parin seuraavan vuoden aikana 18-vuotiaiden maajoukkueeseen.

Poikien silmissä palaa intohimon liekki, ja lupaukset rastittavat takuuvarmasti KYLLÄ-vastauksen pelaajan oppaassa esitettyihin kysymyksiin: Haluatko kehittyä pelaajana? Haluatko tehdä tärkeän maalin voittopelissä? Haluatko harjoitella hyvin ja laadukkaasti...?

KYLLÄ, kyllä he haluavat? Pojat ovat valmiita tekemään kaikkensa kehittyäkseen ja noustakseen huipulle.

Miksi sitä mahdollisuutta ei tarjota?

Kaukalossa on sijaikärsijöitä, syyllinen on suomalainen järjestelmä. Vai onko? Kuinka moni edes tietää, millaisella mallilla Suomessa mennään ja millaisten ristipaineiden puristuksessa pahimmat kilpailijamaat sätkyttelevät.

MILLAINEN JÄRJESTELMÄ?

”Eihän kukaan valmentaja lähde tekemään ehdoin tahdoin huonoa työtä.”

Jääkiekkolehti teki palveluksen toukokuussa kokoontuvalle ”viisasten kokoukselle” ja otti keskustelun pohjaksi selvää, miten muissa maissa toimitaan.

VENÄJÄ

☹️ **ITÄNAAPURIN** systeemi rakentuu erikoiskoulujen, mm. jääkiekkokoulujen varaan.

😊 **LAPSET MENEVÄT** jo 7-vuotiaina kiekkopainotteisiin kouluihin, joiden urheiluvalmennus on monipuolista.

😊 **NUORIMMISSA IKÄLUOKKISSA** oppilaina ovat oman alueen juniorit, mutta 13-vuotiaista lähtien kykyjä värvätään laajalta alueelta.

😊 **VIDEOPELIKULTTUURI** on vasta rantautumassa. ”Oikeat pelit” ovat pääasia ja kilpailumentaliteetti kova.

☹️ **ARMOTTOMUUS** ja kilpailullisuus. Pelaajien on purtava hammasta, jos joku isompi tulee ja vie peliajan.

☹️ **ERILAISIA PAKKI-** tai hyökkääjäkouluja ei järjestetä, mutta esimerkiksi maalivahdit pitävät kahden viikon harjoitusleirin kesällä ennen joukkueharjoitusten aloittamista. Lisäksi maalivahdeilla on yksi viikoittainen jääharjoitus, jossa he pääsevät harjoittelemaan omia lajitekniikoitaan.

ti vähentynyt. Koulujen opetussuunnitelmissa on saksittu liikuntatunteja ja myös systemaattisessa valmennuksessa on mukana nuoria, jolle omatoimisuus on täysin vierasta.

– Normaalit koulut ovat erittäin joustamattomia. Niihin on vaikea yhdistää minkäänlaista urheilua.

Vaikka pääsarjassa DEL:ssä pelasi vain kaksi suomalaista, **Jere Karalahti** ja **Ilpo Kauhanen**, suomalaisilla on suuri rooli maan kiekkoilussa.

Nokelaisen lisäksi valmentajia on monia muita. Yksi heistä on Tapparann valmennuspäällikkönä työskennellyt **Petteri Väkiparta**, joka luotsaa Mannheimin kovatasoista B-juniorijoukkuetta DNL-liigassa.

Koko joukkue on samalla luokalla. Pänttääminen sujuu urheilun ehdoilla.

– Jos pojat tarvitsevat viikon loman koulusta, se otetaan. Tunnit tehdään sitten myöhemmin takaisin, Nokelainen kuvailee. ■

TSHEKKI

HELPPO ELÄMÄ HOUKUTTAA

SUOMI EI OLE ongelmiseen yksin. Taitokiekkoilun työssijana tunnettu Tšhekki potee vakavia ongelmia.

Pulaa on sekä pelaajista, rahasta että osaavista valmentajista.

Suomessakin kahteen otteeseen valmentanut **Vaclav Sykora** on tulevaisuudesta erittäin huolissaan.

– Isoin murhe on se, että harrastajamäärät ovat romahtaneet. Vielä viime vuosikymmenellä yhteen junioriseuraan oli ihan yleisesti tyrkyllä 50–60 poikaa. Nyt on vaikea saada kasaan edes yhtä 20 tai 25 pojan joukkuetta, Sykora vertaa.

Yhteiskunnallinen muutos on kirpaissut entistä sosialistivaltiota.

– Hyvin usein valmentajina ovat poikien isät. He eivät tiedä jääkiekosta mitään, eivät luisteleminen opettamisesta tai muustakaan, tšhekki lataa.

Mihin pitkän linjan juniorivalmentajat ovat kadonneet? Miksi harmaahapsiset herrasmiehet eivät enää valmenna junioreita?

– Se on rahakysymys. Taloudellinen tilanne on sellainen, ettei juniorien ammattivalmentajien palkkaamiseen löydy maksajia.

Pelimerkkien lisäksi pulaa on pelisäännöistä.

Kahdesta tuubista. 20-vuotiaiden maajoukkueen (kuvasa Juha Metsola) surkea menestys on havahduttanut Jääkiekkoliiton. Vastedes junioripelaajat ohjataan entistä selvemmin kahteen putkeen: kilpaurheilijat ja harrastelijat saa ohjata jo 10-vuotiaana erilleen tasoryhmiin.

Härski laji. KalPan 186-senttinen ja 91-kiloinen Teemu Hartikainen oli yksi harvoista kaksikymppisten MM-kisapelaajista, joka pystyi lyömään fyysisesti hanttiin Kanadan (P.K. Subban) pelikovuudelle. Jääkiekkoilun emämaassa taklaukset sallitaan kaiken ikäisille.

Suomi ei ole ongelmiseen yksin.

Takavuosina lapset liikkuiivat ja pelaillivat pelkästä liikkumisen ilosta niin paljon, että perusta rakentui pitäväksi.

Yhtälö olisi liian helppo, jos syy löytyisi ”liiton systeemeistä” tai seuravalmentajista.

Vikaa on valmennusjärjestelmässä, valmentajissa, vanhemmissa, olosuhteiden hyödyntämisessä – ja myös junioreissa itsessään.

Vapaaehtoispuhjalta operoivat valmentajat ovat ahtaassa raossa. Vähäisestä koululiikunnasta ei lohkea minkäänlaista tukea, eivätkä joukkueharjoitukset riitä mihinkään.

– Pojista pitäisi tehdä ketteriä, kestäviä ja vielä nokkeliakin seuran harjoituksissa. Ennen riitti, kun opittiin ja opetettiin kiekkotaitoja, Jääkiekkoliiton liittokouluttaja **Jukka Laminaho** kärjistää.

Koko suomalainen yhteiskunta on muuttanut. Jääkiekko- ja muu urheiluväki pani kauhunsekaisella tyytyväisyydellä merkille viime syksyn selvityksen tulokset. Perusviesti oli painajaismainen: Edes urheilua seuroissa harrastavat lapset ja nuoret eivät liiku tarpeeksi.

Yli 12-vuotiaiden pitäisi liikkua 18 tuntia viikossa. Tutkimusjoukon keskiarvo oli vajaat 13,5 tuntia.

– Kokonaismäärä ei riitä mihinkään, Laminaho huokaa.

Kaksijakoinen tutkimustulos oli samalla sekä synninpäästö että palohälytys. On pakko toimia.

KUN EI JAKSA, EI PYSTY

Myös fyysisen harjoittelun ohjelmoinnista riittäisi polemiikkia.

SM-liigajoukkueiden testitulokset häviävät vertailussa Ruotsin Elitserien-joukkueiden vastaaville, eivätkä suomalaiset NHL-pelaajat – muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta – pärjää Pohjois-Amerikan vahvatisille parta-naamoille.

Ilmiö näkyy myös 15-vuotiaiden junioriluopausten Pohjola-leireillä.

Voima- ja nopeusominaisuudet ovat kehittyneet, keskimääräinen hapenotto- ja huonontunut.

Vyyhti on valmis, kun katsotaan kokonaisuutta.

Kärki kellottaa parempia testituloksia kuin koskaan, mutta hännänhuiput huohottavat jo Vierumäen urheiluopiston ruokalan rappusissa. Veivaa siinä sitten vastustajat solmuun, kun kone ei kestä hyytymättä kuin erän tai lyhyttä-

kin lyhyemmän 14 sekunnin vaihdon.

– Hieman kärjistetty: venäläiset ovat meitä vahvempia jaloistaan ja keskivartalostaan. Kanadassa yläkroppa ja kädet ovat vahvempia. Ominaisuuksiin ja harjoitteluun vaikuttaa, että siellä pelataan kapeissa kaukalossa, joissa kontakteja ja vääntötilanteita tulee paljon, Laminaho vertaa.

OHHOH, OVETSHKININ KROPPA

Kestävyysominaisuudet jäävät vajaiksi, kun harjoituksiin kuljetaan bussilla, mopoautolla tai vanhempien kyydissä. Kun pohja pettää, systemaattisesti vedetyillä oheisharjoituksillaan ei ehditä paikata vuosien varrella syntyneitä vajetta – ei ainakaan ennen junioritason arvokisoja.

On kuvaavaa, että kun Raimo Helminen maaliskuussa otti pestin Ilveksen A-, B- ja C-junioreiden koordinaattorina, hänen ensimmäinen teesinsä oli, että ”ny tarttee reenata peruskunto kobrilleen”. Suomeksi sanottuna pojat pistetään lenkille, jotta he jaksavat harjoitella.

Moni suomalaiskiekkoilija näyttää nykyisin jäätyneeltä pulkannarulta, vaikka lajin vaatimukset vaatisivat muuta kuin mailerin vartaloa.

Eräs agentti on havainnollistanut fyysikka-

Oikeudenmukaisuus ei aina toteudu.
– Ei ole reilua, että jos isä on rikas ja hän antaa lisää rahaa, niin poika saa lisää peliaikaa, vaikkei olisikaan yhtä lahjakas kuin muut. Laatu laskee väkisin.

– Onneksi ongelma on huomattu, ja systeemiä ollaan muuttamassa urheilulisempaan ja kilpailullisempaan suuntaan. Yksi keino on, että ammattivalmentaja ottaisi huostaansa kaksi juniorijoukkuetta, Sykora erittelee.

Kovasta vaatimustasostaan tunnettu konkarivalmentaja ei syytä rahapulaa kaikesta. Sykoran mielestä myös asenteissa on vikaa.

– Ai, onko jalkapalloilu vienyt harastajia? Ei. Nuoret pojat eivät ole enää niin kiinnostuneita jääkiekkoilusta, eivätkä muustakaan urheilusta.

– Jos minulta kysytään, nuoret ovat patalaiskoja. Pojat eivät halua harjoitella ja kuormittaa itseään fyysisesti. He pelaavat mieluummin Playstationia tai surffaavat internetissä.

Kuulostaako tutulta? ■

VENÄJÄ

KIEKKOILEMALLA MILJONÄÄRIKSI

JÄÄKIEKKOLEHTI pyysi Venäjällä valmentavaa **Ilari Näckeliä** seuraamaan C-ikäisten, eli 15-vuotiaiden poikien harjoittelua.

– Venäläiset kiekkoilijat ovat fyysisesti suomalaisia edellä murrosiässä. Se johtuu lähinnä systemaattisesta valmennuksesta, jossa on mukana myös fyysisten ominaisuuksien esimerkiksi räjähtävän voiman ja kimmoisuuden kehittäminen. Joukkueet tekevät paikallisen kulttuurin mukaan paljon erilaisia hyppyharjoituksia aidoilla tai ilman ja lisäpainoilla tai ilman, Näckel kuvailee.

Yläasteikäiset ovat jo täysimattilaisia, vain palkka puuttuu. Tilipäivä koittaa, kun ura urkenee Venäjän KHL-liigassa tai NHL:ssä.

– Esimerkiksi Jaroslavlissa keskipalkka on noin 400 euroa kuukaudessa. Kun kiekkoilijat tienaa keskimäärin reilusti yli 500 000 euroa kaudessa, ei ole ihme että moni haluaa ottaa riskin.

– Eräs paikallinen tyttö kertoi lakimiesiänsä tienaa noin tuhat euroa kuukaudessa. Koulunkäynti ei muutenkaan ole tae hyvälle ansioille pääsemiselle, Näckel vertaa.

”Menestys vaatii laadukasta päivittäistä valmennusta. Lahjakkuutta on myös halu harjoitella ja kantaa itse vastuuta omasta urheilemisesta.”

vaatimuksia poleemisella kysymyksellä:

– Jos vierekkäin laitetaan kestävyysjuoksija ja pikaluistelija, kummalla kropalla luulet jääkiekon sujuvan paremmin?

Aivan, valtaosa vastaa pikaluistelijan. Silti Suomessa harjoitellaan kuin hiihtäjät.

Sen takia monen suomalaistoimittajan leuka lokahtaa auki, kun MM-kisojen mixed zonella tulee puolipukeissa haastateltavaksi **Aleksander Ovetshkinin**, **Sidney Crosby** ja **Rick Nashin** kaltaisia atleetteja. Pakarat ja reidet ovat kuin pikaluistelijalla, ylävartalossa muhkuroita kuin painijalla.

Ja aivan syystä. Jääkiekko on kontaktilaji, joten fysiikkaa pitää treenata sen mukaisesti.

VANHEMMAT VEKS

Vastakkain on kaksi kulunutta kiekkosanontaa. ”*Vain lahjattomat treenaa*” ja ”*Ei pelimiestä seururan treeneissä tehdä, vaan pibapeleissä ja höntsyissä*”.

Kummassakin sanonnassa on pointtinsa. Sorsasta ei tule joutsenta missään mankelissa, mutta vähiin ovat käyneet höntsytkin.

– Kun valmentajat tulevat seuran treeneihin liiton kurseilta ja toteuttavat oppimaansa, vanhemmat tulevat väliin ja sanovat, mitä sää nyt hulluttelet, Lamminaho kärjistää.

Niin, vanhemmat. Valtaosa kiekkoväestä on yhtä mieltä siitä, että vanhemmat pitäisi saada siirrettyä kaukalon laidalta kauemmas. Vaikka sitten väkisin.

– Urheilullisuuden ja valmentajien kunnioituksen palauttaminen on yksi iso tavoite.

Yhtälö ei ole helppo. Suomessa vanhemmat eivät suostu maksumiehiksi, jos vain puolitoista kentällistä parhaita poikia pelaa, ja muita roikotetaan mukana pelaamassa happivaihtoja ja rahoittamassa touhua.

Niin, rahoittamassa. Jääkiekkoilu on moneen muuhun lajiin verrattuna erittäin kallis harrastus.

On totta, että ilman massoja kiekkoilu olisi keskituloistenkin kukkarolle liian kallis laji. Jos joukkueissa olisi vain kymmenen kylän tai kaupungin kovinta lahjakkuutta, jäävuoromakset suistaisivat vanhemmat vararikoon.

Yhtä kaikki on pahimmanlaatuista fasmiaa kättää kärjen kehittämistä ja hokea mantraa, että harrastajamäärien pitäisikin pienentyä.

Esitetään vastakysymys: Kuka on se rodunjaloista, joka karsii 8-vuotiaista kehittymiskyvyttömät? ”*Ollaan nyt katottu tota teidän Jarnon toubhua kohta kaks viikkoa sillä silmällä, että ei taida olla pojasta pelimieheksi. Ei tartte tulla enää meidän treeneihin. Pelatkaa vaikka sähköä, siinä ei tartte luistella!*”

Tällä asenteella armeijaankin otettaisiin vain ne, joilla on rynnäkkökivääri ja maastopuku valmiiksi kotona.

VANHEMMILLA VOI VINKSAHTAA

Paljon parjattu *Nuori Suomi* -järjestelmä pantiin pystyyn, kun drop outien määrä alkoi dramaattisesti kasvaa. Huomattiin, että harrastamisessa tärkeintä on lapsen halu ja into, ei vanhempien. Se havainto on yhä validi.

Jokereiden nuorimpien ikäluokkien valmennuspäällikkö **Kim Borgström** otti seuransa nettisivuilla harvinaisen kärkevästi kantaa vinksahaneiden vanhempien ”yliaktiivisuutta” vastaan ja siihen, että lasten pitäisi saada olla lapsia.

Ekaluokkalaisille maksettu personal training, omavalmennus, on hätähuuto nurinkurista arvomaailmasta.

KANADA

PERUSASIA MIELESSÄ: ”Pelaaminen on pääasia ja jääkiekkoilu on maalintekopeli”.

MAALINTEKIJÄT ovat arvossaan, laukaus opetetaan ennen syöttöä.

PELIMÄÄRÄT ovat valtavia. Pikkujunioreilla voi olla enemmän pelejä kuin treenejä.

KOVA KILPAILU: Systeemi rakentuu joukkueiden varaan. Ne kootaan kaudeksi kerrallaan, suomalaistyyppinen seuramalli on vieras. Varjopuoli: drop outeista ei piitata.

VALTAVAT HARRASTAJAMÄÄRÄT. Pelkästään Albertan provinssissa on 60 000 jääkiekkoilijaa eli yhtä paljon kuin lisenssipelaajia kuin Suomessa.

VARAUSJÄRJESTELMÄ jo junioreissa. WHL-seurojen draftaamat joutuvat muuttamaan kotoa jo 14-vuotiaina.

OHO! Omatoiminen harjoitteluaika ulottuu huhtikuusta syyskuuhun. Moni kiertää yksityisiä kiekkoilijoihin tai -kouluja.

”Ruotsista pelin ymmärrys ja sujuvuus, Venäjältä luistelu ja taito, Tshekistä luovuus, Kanadasta intohimo ja laukaisutaito. Suomesta kyky joukkuepelaamiseen.”

– Pahin skenaario on, kun lapsi jonain päivänä ei mahdu joukkueeseen tai vakava loukkaantumisen päättää uran. Mikäli lasta on pienestä pitäen valmisteltu lähinnä NHL-pelaajaksi (*johon hän on itsekin uskonut vanhempien tukemana*), voi pudotus olla aika suuri, kiekkokoulun rehtori Borgström muistutti harvinaisen kovasanaisessa kirjelmässään.

Suomalainen systeemi ei voi perustua siihen, että jääkiekkoilua harrastavat vain entisten NHL-pelaajien pojat ja ne, joilla rystylätty putoaa jo esikoululaisena tai ylämummo vinuu viisivuotiaana.

JYPin ykkösketjussa jylläävä **Tuomas Pihlman** oli 8-vuotiaana niin hontelo luistelija, että hyvinkääläinen kasvattajaseura sulki kaukalon luukun edestä. Maajoukkuepuolustaja **Mikko Luoma** tahkosi A-juniorina 0+0 tehoilla ikäluokan ykkösdivaria kotikaupunkinsa kakkos-seurassa Diskoksessa.

Yli 1 000 NHL-ottelua puolustanut **Jyrki Lumme** luuti ajokortin saatuaan Tampereen KooVeessa, eikä todellakaan ollut mikään tennavatahti.

Esimerkkejä voisi jatkaa loputtomiin, mut-

ta viesti taisi tulla selväksi.

Jääkiekkoilussa voi kehittyä huippupelaajaksi, vaikka valmennus ei olisi uusimman opimateriaalin mukaista tai oman seuran edustusjoukkue ei pelaa SM-liigassa.

Onnistuminen mitataan – aina ja lopulta – jäällä pelikellon käydessä.

Ja kuten todettua, juuri pelituloksissa suomalaisjuniorit ovat jäämässä jälkeen.

KANADA JULMA DROP OUTEILLE

Vertailua ei pidä käydä 2000-luvun ja takavuosien välillä. Puntariin on pantava nykyhetki.

Kanadassa kontanneita 1992-syntyneitä pitää verrata muun kiekkomaailman samanikäisiin.

Ikävä kyllä, sen(kään) vertailun tulos ei mairittele.

Kokonsa ja harrastajamääriensä perusteella Suomi on suurten kiekkomaiden pienimpiä. Nyt myös sijoitukset alkavat olla sillä tasolla.

Huippumaiden valmennusjärjestelmät ovat kaikkialla niin hyvällä tasolla, että sinivalkoisen systeemi ei enää tuota takavuosien kaltaista kilpailuetua.

Yksi kuvaava esimerkki on, että Pohjoleirin parhaaksi on kahtena peräkkäisenä vuonna valittu ruotsalaisen juniorikoulun kasvatti. Tänä talvena tukholmalaissseura Djurgårdenin **Kalle Tornainen**. Viime kaudella Pohjoleirin parhaaksi ylsi saman seuran **Jesper Kokkonen**, joka siirtyi täksi kaudeksi Tampereen Ilvekseen.

– Ruotsissa pelaamiseen liittyviä asioita on jo pohdittu pitkään ja paljon Suomea enemmän. Nyansseista puhutaan enemmän, ja koko ajan pohditaan pelattavuutta, sujuvuutta, eräs pitkän linjan kiekkovaikuttaja arvioi.

Ilmiö näkyy kaikissa länsinaapurin lajeissa ja joukkueissa. Ruotsalainen juniori ei mieli vain seuraavaa syöttöä ja siirtoa, vaan sitä, mihin itse syöttönsä jälkeen luistelee, jotta on pelattavissa.

– Ruotsissa peli on ”pehmeämpää”, enkä nyt tarkoita, että neitimäisempää. Peli sujuu ja soljuu, liittokouluttaja **Jukka Lamminaho** vertaa.

MITÄ SITTEN PITÄISI TEHDÄ?

Fiasko olisi korjattavissa hyvin yksinkertaisilla jutuilla. Kumipyörä ei tarvitse keksiä uudestaan.

– Palataan takaisin vanhaan systeemiin. Se

on sama, joka Ruotsissa nyt uudestaan keksittiin – harjoitellaan taitoa ja pelataan mahdollisimman paljon, kootaan pienempiä ryhmiä ja annetaan mahdollisuuksia myös isokokoisille pelaajille, jääkiekkoasiantuntija **Petteri Lehto** ehdottaa.

Otetaan yksi esimerkki karmivalta Kanadan-matkalta. Suomen 17-vuotiaiden maajoukkueeseen mahtui vain yksi yli 180-senttien puolustaja. Kanadalla suhde oli päinvastoin: alle 180-senttisiä pakkeja oli vain yksi.

Kokokysymys on pantu merkille liitossa.

– Emme me ominaisuuksissa häviä, mutta senteissä ja kiloissa annamme tasoitusta, 18-vuotiaiden MM-joukkueen valmennusryhmään kuuluva **Lamminaho** myöntää.

Jotta sekasotku olisi täydellinen, toistakin tietä on kokeiltu. Vuodenvaihteen 20-vuotiaiden MM-romahdus tuli melko kookkaalla joukkueella. Isot pelaajat olivat kuin betoniporsaita, taitopuolesta vastasivat väkkärät **Toni Rajalan** ja **Mikael Granlundin** johdolla.

Lajin emämaassa harrastajamäärät ovat valtavia. 16-vuotiaiden maajoukkuetta valmentava **Juha Pajuoja** ei syytä massan matematiikkaa, vaan myöntää, että Suomessa suhtaudutaan hieman kankeasti isokokoiisiin pelaajiin.

– Olemme Suomessa liian varovaisia nostamaan isoja pelaajia ikäluokkaa ylemmäs. Mietimme, että pärjäävätköhän he taitojensa puolesta, kun voisi pohtia, että he eivät saa oman ikäissään fyysisistä vastusta.

YKSI PELI, MONET SÄÄNNÖT

Tutustuminen Calgarya ympäröivän provinssin eli Hockey Albertan koulutusmateriaaliin on pysähdyttävä kokemus. Se oli sitä myös 16 suomalaiselle valmennuspäällikölle, jotka tutustuivat metodeihin paikan päällä.

– Kuvio perustuu äärimmäisen kovaan kilpailuun ja isoihin harrastajamääriin. Systeemi opettaa kilpailemaan ja kantamaan vastuuta omasta urheilemisesta, Kärpät 46 ry:n valmennuspäällikkö **Tuomo Rätty** sanoo.

– Järjestelmä toimii ja takaa, että lahjakkaat tulevat lajin pariin, myös olosuhteet ovat huippuluokkaa. Valmennuksessa osataan pelkistää ja keskittyä perusasioihin.

Valmennuksellisesti Kanada ei ole Suomea edellä, mentaalipuolella ero on valtava. Joka syksy pidettävät tryoutit kasvattavat henkistä kantia

PALJON ON JO MUUTETTU

Jään riittävyys, olosuhteet, aamuharjoitukset ja iltapäivätoiminta. Kaikkeaa on kokeiltu, eivätkä tulokset välttämättä kerro hutikudeista. Ou-

SAKSA

☹️ **C-ikäisten** valtakunnallinen sarja jaettu matkojen lyhentämiseksi kahteen maantieteelliseen lohkokon

☹️ **KAUDEN AIKANA** 130 jääharjoitusta, n. 4/ viikko.

☹️ **OTTELMÄÄRÄ** treinipeleineen 45.

☹️ **AAMUJÄITÄ** 2 krt/vko.

☹️ **KESÄHARJOITUKSIA** 3-4 krt/viikko.

😊 **AAMUJÄÄT** systemaattisesti Mannheimissa, Berliinissä ja Düsseldorfissa

☹️ **NORMAALIKOULUSSA** jääkiekon harrastamisen hankalaa.

☹️ **YLEINEN LIIKKUMATTOMUUS**, myös omatoimisuus laskussa.

OHO! Düsseldorfissa on seuran oma halli, eikä jäämaksuja peritä. Sponsoreiden ansiosta kausi maksaa vain 250 euroa.

VALMENTAJA ON DIKTAATTORI

– Tässä maassa parhaat pelaavat ja kaikki hyväksyvät sen: se on maan tapaa, Näckel hymähtää.

Vanhemmille ei tulisi mieleenkään valittaa oman lapsensa vähästä peliajasta.

Seura hoitaa kaikki kustannukset, joten seuran valmentaja myös määrää kaiken, mitä toiminta pitää sisällään.

– Koko järjestelmässä on sisärankennettuna hierarkisuus, valmentajan kunnioittaminen ja se, että kaikki on itsestä kiinni.

– Jos peliaikaa ei tule, pitää joko harjoitella kovempaa tai jättää leikki kesken.

Harjoitusrytmi on kiivas. Tiistaita perjantaihin treenataan kahdesti päivässä, viikonloppuisin pelataan, ja maanantai on vapaa.

– Aamulla ennen kouluun menoa joukkue pitää jääharjoituksen ja illalla koulupäivän jälkeen oheisharjoituksen. Ne ovat pääsääntöisesti erilaisia pelejä ja taitopohjia kehittäviä harjoitteita.

KASSAJONOSSAKIN KIILATAAN

Venäjä on valtavan kokoinen maa, joten junioreissa matkustamisesta tingitään.

– Kansallisen sarjan järjestäminen on käytännössä turhaa, koska alueellisten sarjojenkin taso on kova. Suurten etäisyyksien vuoksi paketti kävisi liian kovaksi niin urheilijoille kuin taloudellisestikin.

C-ikäiset pelaavat virallisia otteluita 35–40 kaudessa. Epävirallisia on toinen mokoma.

– Kakkosvalmentajamme mukaan on yleistä pelata oman koulun eri ikäluokkien välisiä matseja. Sillä saadaan kokemusta vanhempien ja vahvempien kohtaamisesta.

Kilpailumentaliteetti näkyy myös pelikenttien ulkopuolella.

– Kaikki kilpailut otetaan tosissaan. Ilmiöön törmää myös kaupan kassoilla, jossa mummot kiilaavat, liikenteestä puhumattakaan, Näckel virnistää.

Suomalaisvalmentaja kertoo muutaneensa mielipidettään massojen hukkaamisesta.

– Joukkueissa ei alun perinkään ole kovin isoja massoja, vaan aloitusvaiheessa joukkueessa on noin 40 pelaajaa. Toisin sanoen puheet siitä, että valmennuksessa hukataan paljon pelaajia, eivät täysin pidä paikkaansa.

– Kouluja on tietenkin paljon isossa maassa, ja siksi pelaajakato junioriputken varrella saattaa tuntua suurelta. ■

Kallis laji. Joonas Nättinen (kuvassa) olisi jarruttanut hielet Saksan veskarin silmille, jos olisi tiennyt, kuinka halvalla ikätoveri on harrastukseensa päässyt. Suomessa C-ikäisen junioripelaajan kuukausimaksu (200–500 euroa) on monesti suurempi kuin koko kauden kustannukset Tšehkissä (285) ja Saksassa (250).

lussa on toimiva malli yläasteen ja kiekkoilun yhdistämisestä, Tampereella toimii liikuntapainotteisia luokkia, ja Kuopiossa iltapäivän lupopojat on valjastettu päätoimisen herkkyyksiaivalmentajan ohjauksessa hyötykäyttöön.

Myös nuorimmissa ikäluokissa on tehty muutoksia. Yksi niistä on ohje luopua poikkikentän peleistä ja pelata puolessa kaukalossa.

– Kenttä alkaa hahmottua, laidan kautta syöttäminen onnistuu, luistelumatkat pitenevät ja pelin opettaminen helpottuu, Lamminaholista.

Vaikka julkinen keskustelu juniorijääkiekkoihin tilasta on ollut vilkasta, kritiikkiä vyörytettyä on unohtunut, että muutoksia on jo tehty. Moni seura operoi nykyisin täysin eri periaatteilla kuin silloin, kun nyt konttaavat ikäluokat aloittivat *Nuori Suomi* -uransa.

Kilpaileminen, kuri, kova vaatimustaso ja tasoryhmät on monissa seuroissa palautettu jo vuosia sitten.

RUOTSIN-MALLIA VOISI MATKIA

Tätä juttukokonaisuutta varten on haastateltu kymmeniä kiekkoilumisiä, valmentajia, kouluttajia, valmennuspäälliköitä, seurajohtajia sekä entisiä ja nykyisiä pelaajia.

Yhtä syyllistä ei edelleenkään löydy.

Tiivistäen: on harjoiteltu fyysisesti väärin, tekniikkaa ei harjoitella riittävästi ja pelin ymmärtämisessä sekä sen opettamisessa on juttuttuja puutteita.

Voi tuntua uskomattomalta, että 1970- tai

80-luvuilla olisi harjoiteltu paremmin, mutta kaikki yhteiskunnalliset ja sosiaaliset muutokset lukien kokonaistulos oli tuolloin parempi.

Asiantuntijoiden perusviesti on se, että erilaisuus on rikkaus, mutta huipuilta ei saa viedä resursseja. Parhaiden pitää saada pelata ja harjoitella paljon – ja saada myös parasta mahdollista valmennusta.

SM-liigavalmentajien tai A-maajoukkueen on pakko osata peluuttaa materiaalia tavalla, joka tuottaa parhaan mahdollisen lopputuloksen. Nuorisovalmennuksessa tuloksen pitäisi olla sivuseikka. Ideana on tuottaa sellaista pelaajamateriaalia, jota voi aikuisissa peluuttaa tarvittaessa hyvinkin monilla pelitavoilla.

Jääkiekon kehityskeskusten johtaja **Mika Saarinen** muistutti *Valmentaja*-lehdessä, että juniorivalmennusta pitäisi tehdä yksilön ehdoilla.

– Tämä on taitolaji, jossa vaikka 18-vuotias voi olla olympiajoukkueen kantava voima. Siksi riittävän lahjakkaan C-juniorin on saatava pelata vaikka A-nuorten liigassa, jos fysiikka sen sallii. Samoin A-nuoria olisi nostettava entistä rohkeammin miesten sarjoihin.

Näin tehtiin Ruotsissa. Miksei siis myös Suomessa? **JKL**

Keskustelu on avattu – Jääkiekkolehti antaa tilaa eri näkemyksille. Ota kantaa ja lähetä kommenttisi sähköpostilla: jaakiekkolehti@egmont.fi